

Tjänsteskrivelse

Handläggare
Anders Paulsen
Tfn 026-17 90 95
anders.paulsen@gavle.se

Socialnämnden

Bilaga 1 till ekonomisk månadsrapport för socialnämnden, mars 2021

Resultaträkning t.o.m. mars för hela Välfärd Gävle och uppdelad på de tre nämnderna (*belopp i tkr*).

Resultatet för hela Välfärd Gävle är för perioden januari – mars minus 42,5 mnkr.

Gemensamma kommentarer till investeringar

Som ingångsvärde har de tre nämnderna i ramtilldelningen för 2021 tillsammans 16,8 mnkr till investeringar.

Alla tre nämnderna hade i bokslutet för 2020 kvar pengar till investeringar som inte användes under året, uppgående till totalt ca 8,5 mnkr. Nämnderna inom Välfärd Gävle har föreslagit fullmäktige om en överföring av dessa belopp till 2021. Om fullmäktige beslutar om denna överföring av investeringsmedel innebär att de tre nämnderna tillsammans har totalt 25,3 mnkr till investeringar under 2021.

Per den sista februari har 3,7 mnkr bokförts som investeringar för de tre nämnderna tillsammans.

Välfärd Gävle	Utfall för perioden 2021-01-01 - 2021-03-31						
	(Intern bokföring inom respektive nämnd ingår inte)						
TOTALT	Utfall	Budget	Avvikelse	Förändring %	ON	SN	AFN
Intäkter							
Taxor och avgifter	23 297	23 220	77	-6,5%	21 476	1 099	721
Hysesintäkter	23 404	24 824	-1 420	-4,3%	11 411	7 301	4 692
Statsbidrag	58 655	60 936	-2 282	1,1%	4 230	3 271	51 153
Övriga intäkter	20 313	21 228	-914	-23,1%	12 761	4 693	4 907
Kommunbidrag	685 230	685 230	0	4,5%	324 191	112 358	248 681
Summa intäkter	810 899	815 438	-4 539	2,7%	374 070	128 723	310 155
Kostnader							
Personalkostnader	-451 802	-425 781	-26 021	3,3%	-206 795	-68 615	-176 393
Bidrag och transfereringar	-55 059	-59 803	4 744	-2,3%	-462	-1 400	-55 243
Köp av verksamhet och entreprenader	-210 691	-193 173	-17 518	21,3%	-109 064	-56 894	-44 733
Hyror och fastighetskostnader	-73 948	-75 363	1 416	2,9%	-35 015	-17 066	-21 867
Övriga kostnader	-59 783	-36 867	-22 916	32,6%	-35 021	-9 519	-15 246
Avskrivningar och intern ränta	-2 102	-2 448	345	-10,3%	-1 626	-131	-345
Summa kostnader	-853 385	-793 435	-59 950	8,5%	-387 982	-153 625	-313 827
Resultat	-42 486	22 002	-64 489	-1672,9%	-13 912	-24 902	-3 672

Tabell 1; *Förändring i % är skillnaden jämfört med samma period föregående år.

Sammanfattning av resultatet för socialnämnden, mars 2021

Enligt bokföringen är det ackumulerade resultatet t.o.m. mars 2021 minus 25,3 mnkr. Avvikelsen mot den periodiserade budgeten är för samma period minus 26,9 mnkr.

Socialnämnden	Utfall	Budget	Avvikelse mot budget	Förändring %	Budget
TOTALT	202101-202103	202101-202103		2020 / 2021	202101-202112
Intäkter					
Taxor och avgifter	1 246	2 201	-955	-59,3%	8 804
Hysesintäkter	7 301	8 247	-946	-8,4%	32 988
Statsbidrag	3 271	2 255	1 016	5,2%	9 020
Övriga intäkter	4 693	4 727	-34	-21,2%	18 907
Kommunbidrag	112 358	112 358	-0	0,5%	449 432
Summa intäkter	128 870	129 788	-918	-2,3%	519 151
Kostnader					
Personalkostnader	-69 122	-73 255	4 133	-2,4%	-299 274
Bidrag och transfereringar	-1 400	-731	-669	-31,8%	-2 925
Köp av verksamhet och entreprenader	-56 894	-35 138	-21 757	56,1%	-140 550
Hyror och fastighetskostnader	-17 066	-18 902	1 836	-2,8%	-75 774
Övriga kostnader	-9 559	-38	-9 521	58,2%	-153
Avskrivningar och intern ränta	-131	-119	-13	13,2%	-475
Summa kostnader	-154 172	-128 182	-25 990	15,9%	-519 151
Resultat	-25 303	1 605	-26 908	2019,2%	0

Tabell2; *Förändring i % är skillnaden jämfört med samma period föregående år.

Kommentarer och åtgärder till större avvikelser i resultatet t.o.m. mars 2021

Familjehemsenheten -4,2 mnkr (-3,1 mnkr feb)

(Denna avvikelse avser raden köp av verksamhet i resultatrapporten tabell2)

Kommentar till avvikelse; Familjehemsenheten redovisar ett negativt resultat med totalt -4,2 mnkr för perioden. Det negativa resultatet beror delvis på att en placering mer än 2020 på SiS. Åtta barn var under perioden omplacerade från familjehem till HVB-hem, men ligger kvar som ärende på familjehemsenheten. Kostnaderna för dessa befintliga ärenden har alltså ökat.

Åtgärd till avvikelsen; Analys av avvikelsen är påbörjad. Utvärdering av orsakerna till sammanbrott i familjehem.

Utredningsenhet ungdom -5,9 mnkr (-3,1 mnkr feb)

(Denna avvikelse avser raden köp av verksamhet i resultatrapporten tabell2)

Kommentar till avvikelsen; Kostnaderna för externa köp är 5,5 mnkr högre än budget, där 3,1 mnkr avser placeringar och 2,4 mnkr avser öppenvårdsinsatser placeringar är mnkr högre än budget för perioden. Antalet placeringar har ökat med 8 st. (40 st.) jämfört med december 2020 (32 st.). Ökningen av placeringar i HVB har ingen koppling till pandemin. Man ser en ökning av ungdomar med psykisk ohälsa och i kombination med droger och kriminalitet där placering är

nödvändig. Det finns dock ingen enskild förklaring till ökningen. Det är inte ovanligt att placeringarna fluktuerar över tid och att det är svårt att analysera variationerna, varför placeringar ökar eller minskar.

Åtgärd till avvikelsen; Översyn av HVB-placeringarna görs genom kontinuerliga uppföljningar och flera placerade ungdomar planeras skrivas ut under våren. För vissa personer inom målgruppen saknas, på grund av resursbrist, alternativ på hemmaplan inom egen regi och kommer därav köpa extern öppenvård vid behov.

Utredningsenhet vuxen -10,2 mnkr (-6,9 mnkr feb)

(Denna avvikelse avser raden köp av verksamhet i resultatrapporten tabell2)

Kommentar till avvikelsen; Kostnaderna för köp av externa verksamhet är 10,9 mnkr högre än budget, där 10,4 mnkr avser placeringar och 0,5 mnkr avser öppenvårdsinsatser. Kostnaderna avser skyddsplaceringar ca -4,8 mnkr och placeringar HVB (SoL och LVM) -3,2 mnkr. Under senvåren och sommaren 2020 skedde en kraftig ökning av LVM placeringar, men LVM placeringarna har nu minskat. Även det totala antalet vuxenplaceringar har minskat de senaste månaderna. Det finns en viss koppling till pandemin vad gäller ökningen av antalet placeringar, främst under våren och sommaren 2020. Pandemin har medfört att möten med brukare med missbruksproblem inte alltid har kunnat genomföras och brukare med psykiatrisk diagnos och missbruk har inte kunnat besöka psykiatrin i den utsträckning som tidigare, vilket också har förvärrat deras allmäntillstånd och så småningom lett till ett ökat missbruk.

Sedan 2018 har det uppmärksammats en ökning av våldsärenden till socialtjänsten, både ökning av våldsutsatta vuxna (främst kvinnor) som söker hjälp, samt en ökning av anmälningar rörande barn som lever i en våldsutsatt miljö (det handlar om våld i familjen, där våld utövas mellan vuxna). Från och med 2019 har det noterats en ökning av kvinnor med barn som placeras i skyddat boende. Även under 2020 ses en ökning av våldsärenden till socialtjänsten, både vad gäller barn som lever i våldsmiljöer och våldsutsatta kvinnor. Samma utveckling ses även i länets kommuner.

Åtgärd till avvikelsen; Variationer i vuxenplaceringar är svåra att förklara, över tid ses fluktuationer som är svåra att förklara varför de uppstår. Trots avvikelsen i resultat så har placeringarna avseende så väl LVM som SoL minskat under de första två månaderna från en hög nivå under 2020.

Det är högst sannolikt att antalet placeringar i skyddat boende kommer att ligga kvar på den höga nivån under delar av 2021. Arbetet med inrättandet av en ny

våldsenhet väntas dock ge effekter under hösten 2021. Det finns även en möjlighet att arbeta med att få ner kostnadsnivåerna på några av skyddande boenden.

Effektiviseringskrav Socialnämnden 2020, -6,3 mnkr (-4,2 mnkr feb)

(Denna avvikelse avser raden övriga kostnader i resultatrapporten tabell2)

Kommentar till avvikelsen; Effektiviseringsbehovet inom socialnämndens ansvarsområde är budgeterade under sektorledningen med -6,3 mnkr (övriga kostnader). Totalt för hela 2021 uppgår effektiviseringsbehovet/budgetunderskottet till 25,0 mnkr.

Åtgärd till avvikelsen; Effektiviseringsarbeten är redan startade och pågår. De förslag på effektiviseringar som kräver politiska beslut kommer att presenteras för nämnden kontinuerligt under 2021. Det kan dock bli förseningar i effektiviseringsarbetet på grund av covid-19 pandemin.

Boendeenheten -0,9 mnkr (-0,5 mnkr jan)

(Denna avvikelse avser raden Taxor/avgifter och hyresintäkter i resultatrapporten tabell2)

Kommentar till avvikelsen; Taxor och avgifter samt hyresintäkterna för boendeenheten avviker med -0,9 mnkr för de första 2 månaderna. En stor del av anledningen till avvikelsen är den försenade hyresöverenskommelsen mellan Hyresgästföreningen och Gavlegårdarna. Där intäkten är beräknad från 1/1 2021, men de nya hyrorna debiteras ut först under april 2021, med retroaktiv debitering från 1/1.

Åtgärd till avvikelsen; Ingen specifik åtgärd i dagsläget.

Prognos för helåret 2021 inkl. effekter av Covid-19

Följdeffekterna av covid-19 pandemin för socialnämnden är väldigt svår att bedöma och därmed blir även prognosen för 2021 svår att bedöma. Det finns en stor osäkerhet kring kostnaderna under 2021 längre in i framtiden. Bedömningen efter två månader för socialnämnden, är att den totala helårsprognosen för 2021 är minus ca -50 mnkr.

Familjehemsenheten, -10 mnkr

Kostnaderna för inom familjehemsenheten är väldigt höga vid ingången av 2021. Anledningarna är inte fullt ut utredda, men helårsbedömningen (med viss osäkerhet) är ändå -10 mnkr.

Utredningsenhet ungdom, -15 mnkr

Kostnaderna (och antalet) för externa placeringar ökar för ungdomar, mycket beroende på att det saknas möjlighet att ha en lösning på hemmaplan för dessa ungdomar.

Utredningsenhet vuxen, -15 mnkr

Kostnaderna för externa placeringar har varit på en hög nivå under 2020, men är i vissa delar på väg ner. Helårsbedömningen är dock att placeringskostnaderna kommer att överstiga budgeten med ca 15 mnkr även om det finns en stor osäkerhet kring skyddsplaceringar som riskerar att ligga kvar på en hög nivå under delar av 2021.

Effektiviseringskrav, -10 mnkr

Effektiviseringsåtgärder är uppstartade och de åtgärder som socialnämnden behöver besluta om kommer att, delges nämnden när underlag är framtagna. Helårsbedömningen är dock att effektiviseringsåtgärder för 25 mnkr inte kommer att kunna uppnås fullt ut 2021 delvis på grund av covid-19 pandemin.

Tabellsammanställning av Prognos 2021

Beskrivning	Område	Nämnd	2021	2022
Externa placeringar, Utredningsenhet vuxen	Ej Covid-19	SON	-15,0	0,0
Externa placeringar, Utredningsenhet ungdom	Ej Covid-19	SON	-15,0	0,0
Externa placeringar, Familjehetsenheten	Ej Covid-19	SON	-10,0	0,0
Ohanterade effektiviseringar (Preliminärt)	Ej Covid-19	SON	-10,0	0,0
SUMMA TOTALT - Socialnämnden			-50,0	0,0